



LECTIO DIVINA

SEGÉDANYAG

a szentmise evangéliumi szakaszához

Jn 1,6-8; 19-28

Advent 3. vasárnap („B” év)



„Köztetek van az, akit ti nem ismertek”



PÉCSI EGYHÁZMEGYE

„REMÉNYT ÉS JÖVŐT ADOK NEKTEK”
(JEREMIÁS 29,11)

+ EVANGÉLIUM Szent János könyvéből

Köztetek van az, akit ti nem ismertek.

Abban az időben: Föllépett egy ember: az Isten küldte, és János volt a neve. Azért jött, hogy tanúságot tegyen, tanúságot a világosságról, hogy mindenki higgyen általa. Nem ő volt a világosság, hanem (azért jött, hogy) tanúságot tegyen a világosságról. János így tett tanúságot: A zsidók papokat és levitákat küldtek hozzá Jeruzsálemből, hogy megkérdezzék őt: „Ki vagy te?” Erre megvallotta, nem tagadta, hanem megvallotta: „Nem én vagyok a Messiás.” Ezért megkérdezték tőle: „Hát akkor? Talán Illés vagy?” „Nem vagyok” – felelte. „A próféta vagy?” Erre is nemmel válaszolt. Azt mondták tehát neki: „Akkor ki vagy? Mert választ kell vinnünk azoknak, akik küldtek minket. Mit mondasz magadról?”

Ezt felelte: „A pusztában kiáltó hangja vagyok: Egyengessétek az Úr útját”, amint Izajás próféta mondta. A küldöttek a farizeusoktól jöttek, ezért megkérdezték: „Miért keresztelsz hát, ha nem te vagy a Messiás, sem Illés, sem pedig a próféta?” János így válaszolt: „Én csak vízzel keresztelek. De köztetek áll az, akit nem ismertek, aki utánam jön, s akinek még a saruszíját sem vagyok méltó megoldani.” Ez Betániában történt, a Jordánon túl, ahol János tartózkodott és keresztelt.

1. LECTIO – OLVASÁS

1.1. GÖRÖG SZÖVEG SZÓ SZERINTI FORDÍTÁSA

⁶ Ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ θεοῦ, ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννης

Történt, (hogy) egy ember, Istentől elküldött, neve neki János.

⁷ οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πιστεύσωσιν δι’ αὐτοῦ.

Ez tanúságtételre jött, hogy tanúskodjék a világosságról, hogy mindenki higgyen általa.

⁸ οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ’ ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός.

Nem ő volt a világosság, hanem hogy tanúskodjék a világosságról.

¹⁹ Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου ὅτε ἠπέστειλαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱεροσολύμων ἱερεῖς καὶ Λευίτας ἵνα ἐρωτήσωσιν αὐτόν· Σὺ τίς εἶ;

És ez János tanúságtétele, amikor a júdeaiak Jeruzsálemből papokat és levitákat küldtek el, hogy megkérdezzék őt: „Te ki vagy?”

²⁰ καὶ ὁμολόγησεν καὶ οὐκ ἠρνήσατο, καὶ ὁμολόγησεν ὅτι Ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ὁ χριστός.

És megvallotta és nem tagadta, és megvallotta: „Én nem vagyok a Krisztus.”

²¹ καὶ ἠρώτησαν αὐτόν· Τί οὖν; ἡ σὺ Ἡλίας εἶ; καὶ λέγει· Οὐκ εἰμὶ. Ὁ προφήτης εἶ σὺ; καὶ ἀπεκρίθη· Οὐ.

És megkérdezték őt: „Mi tehát? Te Illés vagy?” És mondja: „Nem vagyok.” „A próféta vagy te?” És felelte: „Nem.”

²² εἶπαν οὖν αὐτῷ· Τίς εἶ; ἵνα ἀποκρισιν δῶμεν τοῖς πέμψασιν ἡμᾶς· τί λέγεις περὶ σεαυτοῦ;

Mondták tehát neki: „Ki vagy? Hogy feleletet adjunk a minket küldőknek: mit mondasz tenmagadról?”

²³ ἔφη· Ἐγὼ φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Εὐθύνετε τὴν ὁδὸν κυρίου, καθὼς εἶπεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης.

Felelte: „Én a pusztában kiáltónak a hangja (vagyok), egyenesítsétek ki az Úr útját, amint mondta Izajás, a próféta.

²⁴ Καὶ ἀπεσταλμένοι ἦσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων.

És az elküldöttek a farizeusok közül voltak.

²⁵ καὶ ἠρώτησαν αὐτόν καὶ εἶπαν αὐτῷ· Τί οὖν βαπτίζεις εἰ σὺ οὐκ εἶ ὁ χριστὸς οὐδὲ Ἡλίας οὐδὲ ὁ προφήτης;

És megkérdezték őt és mondták neki: „Miért merítasz be (keresztelsz) tehát, ha te nem vagy a Krisztus, sem Illés, sem a próféta?”

²⁶ ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰωάννης λέγων· Ἐγὼ βαπτίζω ἐν ὕδατι· ἕσθις ὑμῶν ἔστηκεν ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε,

Felelte nekik János mondván: „Én vízzel meríték be (keresztelek): közöttetek ott állt, akit ti nem ismertek,

²⁷ ὁ ὀπίσω μου ἔρχόμενος, οὗ ἄξιός ἵνα λύσω αὐτοῦ τὸν ἱμάντα τοῦ ὑποδήματος.

az utánam jövő, akinek nem vagyok méltó, hogy megoldjam a sarujának a szíját.”

²⁸ ταῦτα ἐν Βηθανίᾳ ἐγένετο πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου ἦν ὁ Ἰωάννης βαπτίζων.

Ezek Betániában történtek, túl a Jordánon, ahol János bemerített (keresztelt).

1.2. NOVA VULGATA ÉS MAGYAR FORDÍTÁSOK

NOVA VULGATA

Szent István Társulat fordítása

Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat fordítása

Békés-Dalos Újszövetségi Szentírás

Károli Gáspár revideált fordítása

Simon Tamás László O.S.B. Újszövetség-fordítása

⁶ FUT HOMO MISSUS A DEO, CUI NOMEN ERAT IOANNES;

⁶ **Föllépett egy ember, az Isten küldte, s János volt a neve.**

⁶ Volt egy ember, akit Isten küldött, János volt a neve.

⁶ ***Jött egy ember, akit Isten küldött. János volt a neve.***

⁶ *Vala egy Istentől küldött ember, kinek neve János.*

⁶ Megjelent egy ember, akit Isten küldött. János volt a neve.

⁷ HIC VENIT IN TESTIMONIUM, UT TESTIMONIUM PERHIBERET DE LUMINE, UT OMNES CREDERENT PER ILLUM.

⁷ **Azért jött, hogy tanúságot tegyen, tanúságot a világosságról, hogy mindenki higgyen általa.**

⁷ Tanúskodni jött, hogy tanúskodjék a világosságról, s mindenki higgyen általa.

⁷ ***Azért jött, hogy tanúságot tegyen, tanúságot tegyen a világosságról, hogy mindenki higgyen általa.***

⁷ *Ez jött tanúbizonyságul, hogy bizonyágot tegyen a világosságról, hogy mindenki higgyen ő általa.*

⁷ Tanúságtétel végett jött: hogy tanúságot tegyen a világosságról, azért, hogy mindenki higgyen általa.

⁸ NON ERAT ILLE LUX, SED UT TESTIMONIUM PERHIBERET DE LUMINE. ⁹ ERAT LUX VERA, QUAE ILLUMINAT OMNEM HOMINEM, VENIENS IN MUNDUM.

⁸ **Nem ő volt a világosság, csak tanúságot kellett tennie a világosságról.**

⁸ Nem ő volt a világosság, csak tanúságot kellett tennie a világosságról.

⁸ ***Nem ő volt a világosság, hanem (azért jött), hogy tanúságot tegyen a világosságról.***

⁸ ***Nem ő vala a világosság, hanem jött, hogy bizonytságot tegyen a világosságról.***

⁸ Nem ő volt a világosság, hanem azért jött, hogy tanúságot tegyen a világosságról.

¹⁹ ET HOC EST TESTIMONIUM IOANNIS, QUANDO MISERUNT AD EUM IUDAEI AB HIEROSOLYMIS SACERDOTES ET LEVITAS, UT INTERROGARENT EUM: “TU QUIS ES?”.

¹⁹ **János így tett tanúságot: A zsidók papokat és levitákat küldtek hozzá Jeruzsálemből, s megkérdezték: „Ki vagy?”**

¹⁹ Ez János tanúsága, amikor a zsidók papokat és levitákat küldtek Jeruzsálemből hozzá, hogy megkérdezzék őt: »Ki vagy te?«

¹⁹ ***János így tett tanúságot: A zsidók papokat és levitákat küldtek hozzá Jeruzsálemből ezzel a kérdéssel: „Ki vagy te?”***

¹⁹ ***És ez a János bizonyítéka, a mikor a zsidók papokat és Levitákat küldtek Jeruzsálemből, hogy megkérdezzék őt: Kicsoda vagy te?***

¹⁹ Ez János bizonyítéka, amikor a zsidók papokat és levitákat küldtek hozzá Jeruzsálemből, hogy megkérdezzék: „Ki vagy te?”

²⁰ ET CONFESSUS EST ET NON NEGAVIT; ET CONFESSUS EST: “NON SUM EGO CHRISTUS”.

²⁰ **Erre megvallotta, nem tagadta, hanem megvallotta: „Nem én vagyok a Messiás.”**

²⁰ Ő megvallotta, és nem tagadta, és megvallotta: »Nem én vagyok a Krisztus.«

²⁰ ***Tagadás nélkül nyíltan megvallotta: „Én nem vagyok a Messiás.”***

²⁰ ***És megvallá és nem tagadá; és megvallá, hogy: Nem én vagyok a Krisztus.***

²⁰ Beismerte, nem tagadta, hanem beismerte: „Nem én vagyok a Krisztus.” –

²¹ ET INTERROGAVERUNT EUM: “QUID ERGO? ELIAS ES TU?”. ET DICIT: “NON SUM”. “PROPHETA ES TU?”. ET RESPONDIT: “NON”.

²¹ **Ezért megkérdezték tőle: „Hát akkor? Talán Illés vagy?” „Nem vagyok” – felelte. „A próféta vagy?” – Erre is nemmel válaszolt.**

²¹ Erre megkérdezték tőle: »Mi vagy tehát? Illés vagy?« Ő azt válaszolta: »Nem vagyok.«
»A próféta vagy?« Azt felelte: »Nem.«

²¹ **„Hát akkor? Talán Illés vagy?”- kérdezték. „Nem vagyok”, felelte. „A Próféta vagy?” „Nem”, felelte ismét.**

²¹ És kérdezik őt: Kicsoda tehát? Illés vagy-e te? És monda: Nem vagyok. A próféta vagy-e te? És ő felele: Nem.

²¹ Hát akkor? Te vagy Illés? – kérdezték. – Nem vagyok az – felelte. – Te vagy a Próféta? – Nem – válaszolta.

²² DIXERUNT ERGO EI: “QUIS ES? UT RESPONSUM DEMUS HIS, QUI MISERUNT NOS. QUID DICIS DE TEIPSO?”.

²² Így tovább faggatták: „Akkor ki vagy? Választ kell vinnünk azoknak, akik küldtek minket. Mit mondasz magadról?”

²² Akkor azt mondták neki: »Akkor ki vagy? Választ kell vinnünk azoknak, akik küldtek minket! Mit mondasz magadról?«

²² **Erre tovább faggatták: „Hát akkor ki vagy? Választ kell vinnünk azoknak, akik küldtek. Mit mondasz magadról?”**

²² Mondának azért neki: Kicsoda vagy? Hogy megfelelhessünk azoknak, a kik minket elküldöttek: Mit mondasz magad felől?

²² Akkor ezt mondták neki: – Ki vagy? Hogy választ adhassunk azoknak, akik küldtek bennünket: mit mondasz magadról?

²³ AIT: “EGO VOX CLAMANTIS IN DESERTO: “DIRIGITE VIAM DOMINI”, SICUT DIXIT ISAIAS PROPHETA”.

²³ Ezt felelte: „A pusztában kiáltó szó vagyok: Egyengessétek az Úr útját”, amint Izajás próféta mondta.

²³ Ő azt felelte: »A pusztában kiáltó szava vagyok: ‘Tegyétek egyenessé az Úr útját’, | amint Izajás próféta mondta.«

²³ **Így felelt: „Én a pusztában kiáltónak szava vagyok. Egyengessétek az Úr útját, amint Izaiás próféta mondta.”**

²³ Monda: Én kiáltó szó vagyok a pusztában. Egyengessétek az Úrnak útját, a mint megmondotta Ésaiás próféta.

²³ Ő kijelentette: – Én? – mondta. – Annak a hangja, aki kiált a pusztában: egyengessétek az Úr útját! – ahogy Izajás próféta mondta.

²⁴ ET QUI MISSI FUERANT, ERANT EX PHARISAEIS;

²⁴ A küldöttek a farizeusoktól jöttek,

²⁴ A küldöttek a farizeusok közül voltak.

²⁴ **A küldöttek a farizeusok közül voltak. Tovább kérdezték:**

²⁴ *És a küldöttek a farizeusok közül valók voltak:*

²⁴ A küldöttek farizeusok voltak.

²⁵ ET INTERROGAVERUNT EUM ET DIXERUNT EI: “QUID ERGO BAPTIZAS, SI TU NON ES CHRISTUS NEQUE ELIAS NEQUE PROPHETA?”.

²⁵ **s tovább kérdezték: „Akkor miért keresztelsz, ha nem vagy sem a Messiás, sem Illés, sem a próféta?”**

²⁵ Ezért tovább kérdezték: »Miért keresztelsz tehát, ha nem te vagy a Krisztus, sem Illés, sem a próféta?«

²⁵ **„Miért keresztelsz tehát, ha nem te vagy a Messiás, sem Illés, sem a Próféta?”**

²⁵ *És megkérdezték őt és mondanak néki: Miért keresztelsz tehát, ha te nem vagy a Krisztus, sem Illés, sem a próféta?*

²⁵ Megkérdezték: – Miért keresztelsz hát, ha nem te vagy a Krisztus, sem Illés, sem pedig a Próféta?

²⁶ RESPONDIT EIS IOANNES DICENS: “EGO BAPTIZO IN AQUA; MEDIUS VESTRUM STAT, QUEM VOS NON SCITIS,

²⁶ **János így válaszolt: „Én csak vízzel keresztelek. De köztetek áll az, akit nem ismertek,**

²⁶ János ezt felelte nekik: »Én vízzel keresztelek, de köztetek áll az, akit ti nem ismertek.

²⁶ **János megint megfelelt nekik: „ Én csak vízzel keresztelek. De köztetek áll az, akit nem ismertek,**

²⁶ *Felele nékik János, mondván: Én vízzel keresztelek; de köztetek van, a kit ti nem ismertek.*

²⁶ János így válaszolt nekik: – Én vízzel keresztelek. De közöttetek áll valaki, akit ti nem ismertek,

²⁷ QUI POST ME VENTURUS EST, CUIUS EGO NON SUM DIGNUS, UT SOLVAM EIUS CORRIGIAM CALCEAMENTI”.

²⁷ **aki a nyomomba lép, s akinek még a saruszíját sem vagyok méltó megoldani.”**

²⁷ Ő az, aki utánam jön, akinek a saruszíját megoldani sem vagyok méltó.«

²⁷ **aki utánam jön (és nagyobb nálam). Arra sem vagyok méltó, hogy a saruszíját megoldjam.”**

²⁷ *Ő az, a ki utánam jő, a ki előtttem lett, a kinek én nem vagyok méltó, hogy saruja szíjját megoldjam.*

²⁷ aki utánam jön, és akinek saruja szíjját megoldani sem vagyok méltó.

²⁸ HAEC IN BETHANIA FACTA SUNT TRANS IORDANEM, UBI ERAT IOANNES BAPTIZANS.

²⁸ **Ez Betániában történt, a Jordánon túl, ahol János keresztelt.**

²⁸ Ezek Betániában történtek, a Jordánon túl, ahol János keresztelt.

²⁸ ***Ez Betániában történt, a Jordánon túl, ahol János keresztelt.***

²⁸ *Ezek Béthabarában lettek, a Jordánon túl, a hol János keresztel vala.*

²⁸ Ez Betániában történt, a Jordánon túl, ahol János keresztelt.

1.3. BEHATÁROLÁS

Az epizód két szakaszból áll: a János- evangéliumot bevezető Ige-himnusz (Jn 1,1-18) egy részletéből (Jn 1,6-8) és az evangélium elbeszélésének első napját leíró szakaszból (Jn 1,19-28). A két alegység közötti kapcsolatot a Krisztusról tanúságot tévő Keresztelő János személye teremti meg, akit az evangélista név szerint is megnevez többször (Jn 1,6.19.26.28).

1.4. SZÓ SZERINTI ÜZENET

Az evangélista Keresztelő János személyére és szavaira összpontosít: hangsúlyozza, hogy Isten küldte el őt (Jn 1,6), szemben az őt kérdezőkkel, akiket emberek küldtek hozzá (Jn 1,19.22). Jelzi, hogy nem ő a világosság (Jn 1,8), nem ő a Krisztus, sem Illés, sem a próféta (Jn 1,20-21). Ő arra sem méltó, hogy a Messiás saruszíjját megoldja (Jn 1,27). János a Szónak a hangja, aki az Úr eljövételére való készülésre hívja fel a hallgatóság figyelmét (Jn 1,23), hiszen a Krisztus már közöttük van (Jn 1,26). A sok kérdéssel az evangélista fokozza a várakozás feszültségét, s növeli a Messiás iránti vágyat.

A szakasszal János evangélista egyrészt azt emeli ki, hogy a keresztény ember mindig Jézusra mutató, alázatos életet éljen, másrészt pedig, hogy napjait hassa át az Úrra való várakozás és vágyakozás reménye s ereje.

1.5. KULCSSZAVAK RÖVID ELEMZÉSE

ἡ μαρτυρία (*hé mártüria*): tanúságtétel, vértanúság (Jn 1,7.19)

A szó egy olyan teljes tanúságtételt jelöl, ami átfogja az egész személyt: ami nem csupán a szavakkal, hanem a tettekkel, a tanúságtévő életével, akár annak odaadásával valósul meg. Ebből a kifejezésből származik a mártír, vagyis a vértanú szó is.

János evangélista gyakran alkalmazza ezt a főnevet Keresztelő János (Jn 1,7.19; Jn 5,32), illetve Jézus esetében (Jn 3,11.32-33; Jn 5,31.34.36; Jn 8,14). Keresztelő János

Krisztusról, Jézus pedig az Atyáról tesz tanúságot, s mindketten az életüket is feláldozzák ezért.

Aki tehát Jézus Krisztust követni akarja, annak egész életével az Úrra mutató, róla tanúságot tévő jellé kell válnia, akár egészen földi életének feláldozása árán is, ahogy a vértanúk nagy serege mutatja!

ὁμολόγησεν (*hómologészen*): megvallotta (Jn 1,20)

Ez az ige valaminek, valakinek a szilárd, határozott, önkéntes megvallását jelenti. A János- evangéliumban bizonyos értelemben mind a négy alkalommal Jézushoz kapcsolódik a szó: két esetben a Jézus Krisztusba vetett hit miatti meghurcoltatást, próbatételt fejezi ki (Jn 9,22; Jn 12,42), illetve kétszer, egy versen belül, János tanúságtételére utal, aki megvallja, hogy nem ő a Krisztus (Jn 1,20). Az Újszövetség több igehelye is hangsúlyozza, hogy aki megvallja Jézusról, hogy Ő az Isten Fia és a Messiás, azt a Fiú is meg fogja vallani az Atya és az angyalok előtt (Mt 10,32; Lk 12,8). Az az ember elnyeri az üdvösséget (Róm 10,9-10), továbbá szoros kapcsolatba kerül a Szentháromsággal (1Jn 4,15).

Εὐθύνετε τὴν ὁδὸν κυρίου (*euthünáte tén hodon küriú*): egyenesítsétek ki, egyengessétek az Úr útját (Jn 1,23)

Az evangélium elején az evangélista az Úr útjának kiegyenesítéséről, egyengetéséről beszél (Jn 1,23), majd az utolsó vacsorán hangsúlyozza, hogy Jézus önmagát nevezi Útnak (Jn 14,6). E kapcsolat arra mutat rá, hogy Keresztelő János annak a Jézus Krisztusnak a méltó fogadására bátorít, aki maga az Út az Atyához. Vagyis Jézus nem csupán az utat mutatja, mint egy vezető, hanem Ő maga az Út, amelyen járva juthat el csak az Atyához az ember, aki önmagától nem ismeri az utat (vö. Jn 14,5).

1.6. KONTEXTUÁLIS – KÁNONI PÁRHUZAMOK

Párhuzamok János evangéliumán belül

Jn 1,15 János tanúbizonyságot tett róla, amikor azt mondta: „Ez az, akiről hirdettem: Aki nyomomba lép, nagyobb nálam, mert előbb volt, mint én.”

Jn 3,19 Ez az ítélet: a világosság a világba jött, de az emberek jobban szerették a sötétséget, mint a világosságot, mert tetteik gonoszak voltak.

Jn 3,26 Elmentek Jánoshoz, és azt mondták: „Mester, aki a Jordánon túl nálad volt, s akiről tanúságot tettél, az most szintén keresztel, s az emberek tódulnak hozzá.”

Jn 3,28 Magatok vagytok a tanúim, hogy megvallottam: Nem a Messiás vagyok, hanem csak az előfutára.

Jn 4,19 „Uram – válaszolta az asszony –, látom, próféta vagy.

Jn 5,33 Jánoshoz fordultatok, s ő tanúságot tett az igazságról.

Jn 5,35 (János) égő és világító lámpa volt, de csak ideig-óráig akartatok a fényben gyönyörködni.

Jn 6,14 Amikor az emberek látták a csodajelet, amelyet Jézus végbevitt, így beszéltek: „Bizonyára ez az a próféta, akinek el kell jönnie a világba.”

Jn 7,27 Róla tudjuk, honnét származik, a Messiásról azonban, ha eljön, senki sem fogja tudni, honnan való.

Jn 7,40 E szavak hallatára a népből némelyek így beszéltek: „Valóban ez a Próféta!”

Jn 8,13 A farizeusok vitába szálltak vele: „Mivel magad mellett teszel tanúságot, azért nem érvényes a tanúságod.”

Jn 9,16-17 A farizeusok közül némelyek így vélekedtek: „Ez az ember nem Istentől való, hisz nem tartja meg a szombatot.” Mások ellene vetették: „Hogyan tehet bűnös ember ilyen csodát?” Így szakadás támadt közöttük. Azért hát tovább faggatták a vakot: „Mit tartasz arról, aki visszaadta a szemed világát?” „Azt, hogy próféta” – felelte.

Jn 10,40 Ezután Jézus ismét átment a Jordánon túlra, arra a helyre, ahol János először keresztelt, és ott is maradt.

Szinoptikus párhuzamok

Mt 3,1-6.13 Ezekben a napokban Júdea pusztájában fellépett Keresztelő János, és így prédikált: „Tartsatok bűnbánatot, mert közel van a mennyek országa!” Ő az, akire Izajás próféta utal, amikor ezeket mondja: „A pusztában kiáltónak szava: Készítsétek az Úr útját, egyengessétek ösvényeit!” János teveszőrből készült ruhát viselt, csípőjét pedig bőrv vette körül, sáska és vadméz volt az eledele. Kiment hozzá Jeruzsálem, egész Júdea és a Jordán egész vidéke. Megvallották bűneiket, s ő megkeresztelte őket a Jordán folyóban.” „Akkor Jézus Galileából elment Jánoshoz a Jordán mellé, hogy megkeresztelkedjék.

Mt 11,14 S ha tudni akarjátok, ő Illés, akinek el kell jönnie.

Mt 16,14 Így válaszoltak: „Van, aki Keresztelő Jánosnak, van, aki Illésnek, Jeremiásnak vagy valamelyik másik prófétának.”

Mt 17,10-13 A tanítványok megkérdezték: „Miért mondják az írástudók, hogy előbb Illésnek kell eljönnie?” Így felelt: „Illés ugyan eljön és helyreállít mindent. Csakhogy én azt mondom nektek: Illés már eljött, de nem ismerték fel, úgy bántak vele, ahogy akartak. Így szenved majd tőlük az Emberfia is.” Ekkor a tanítványok megértették, hogy Keresztelő Jánosról beszélt nekik.” **Mt 21,25** „Honnan volt János keresztsége? Az égből vagy az emberektől?” Azok tanakodni kezdtek egymás közt: „Ha azt mondjuk, hogy az égből, azt fogja kérdezni: Akkor miért nem hittetek neki?”

Mk 1,2-6 Amint Izajás próféta megírta: Íme, elküldöm követemet színed előtt, hogy előkészítse utadat. A pusztában kiáltónak szava: Készítsétek az Úr útját, tegyétek egyenessé ösvényeit! Történt, hogy Keresztelő János a pusztában hirdette a bűnbánat keresztségét a bűnök bocsánatára. Kivonult hozzá egész Júdea vidéke és Jeruzsálem minden lakója. Miközben megvallották bűneiket, megkeresztelte őket a Jordán folyóban. János teveszőrből készült ruhát viselt, csípőjét bőrv vette körül, és sáskával meg vadmézzel élt.

Mk 1,7 Ezt hirdette: „Aki utánam jön, hatalmasabb nálam. Arra sem vagyok méltó, hogy lehajoljak és megoldjam saruszíját.”

Mk 9,13 Azt mondom nektek, hogy Illés már eljött, de kényük-kedvük szerint bántak vele, ahogy előre megírták róla.

Mk 11,30 János keresztsége az égből való volt, vagy pedig emberektől származott? Feleljetek nekem!

Lk 1,13.17.76 Az angyal azonban így szólt hozzá: „Ne félj, Zakariás, mert imád meghallgatásra talált! Feleséged, Erzsébet, fiút szül neked, s te Jánosnak fogod nevezni.” „Ő maga Illés szellemével és erejével előtte fog járni az Úrnak, hogy az apák szívét fiaik felé fordítsa, az engedetleneket az igazak okosságára térítse, s így a népet előkészítse az Úrnak.” “Téged pedig, fiú, a Magasságbeli prófétájának fognak hívni, mert az Úr előtt jársz majd, hogy előkészítsd útját”

Lk 3,1-6 Tibériusz császár uralkodásának 15. esztendejében, amikor Poncius Pilátus volt Júdea helytartója, s Galileának Heródes volt a negyedes fejedelme, testvére, Fülöp meg Itureának és Trachonitisz tartományának, Lizániás pedig Abilinának volt a negyedes fejedelme, Annás és Kaifás főpapok idején az Úr szózatot intézett Jánoshoz, Zakariás fiához a pusztában. S ő bejárta a Jordán egész környékét, hirdette a bűnbánat keresztségét a bűnök bocsánatára, ahogy meg van írva Izajás próféta beszédeinek könyvében: „A pusztába kiáltónak a szava: Készítsetek az Úr útját, egyengessétek ösvényeit! A völgyeket töltsétek fel, a hegyeket, halmokat hordjátok el, ami görbe, legyen egyenessé, a göröngyös változzék sima úttá, és minden test meglátja az Isten üdvösségét.”

Lk 3,15-16 A nép feszülten várakozott. Mindnyájan azon töprengtek magukban, vajon nem János-e a Krisztus. Ezért János így szólt hozzájuk: „Én csak vízzel keresztelek benneteket. De jön nálam erősebb, akinek saruszíját sem vagyok méltó megoldani. Ő majd Szentlélekben és tűzben fog benneteket megkeresztelni.”

Lk 20,4 János keresztsége az égből való volt, vagy emberektől származott?

Kánoni elemzés (párhuzamok a Szentírás más könyveiben)

MTörv 18,15 Neked prófétát támaszt az Úr körödből, testvéreid közül, mint engem, órá hallgassatok.

Iz 40,3 Egy hang kiált: „Készítsetek utat a pusztában az Úrnak, egyengessétek Istenünk ösvényét a sivatagon át.”

Mal 3,23-24 Nézzétek, elküldöm nektek Illés prófétát, mielőtt elérkeznék az én nagy és félelmetes napom. Ő újra fiaik felé fordítja az apák szívét, és apáik felé a fiaik szívét, nehogy elmenjek és átokkal sújtsam a földet.

ApCsel 1,5 Mert János csak vízzel keresztelt, de ti néhány nap múlva a Szentlélekkel fogtok megkeresztelkedni.

ApCsel 3,22 Mózes ezt mondta: „Az Úr, a mi Istenünk hozzám hasonlóan prófétát támaszt nektek testvéreitek sorából. Hallgassatok rá mindenben, amit csak mond majd nektek!”

ApCsel 7,37 Ez a Mózes mondta Izrael fiainak: Prófétát támaszt nektek az Isten testvéreitek sorából, mint engem is.

ApCsel 13,25 Amikor János teljesítette küldetését, kijelentette: Nem az vagyok, akinek vélték, de már a nyomomban van, akinek arra sem vagyok méltó, hogy lábán a saruját megoldjam.” ApCsel 19,2 “Megkérdezte tőlük: „Megkaptátok a Szentlelket, amikor hittetek?” „Nem is hallottuk, hogy van Szentlélek” – felelték.

ApCsel 19,4 János a bűnbánat keresztségével keresztelt – magyarázta Pál –, a népet meg arra biztatta, higgyenek abban, aki utána jön, azaz Jézusban.

1Tessz 5,4 De ti, testvérek, nem jártok sötétségben, hogy az a nap tolvaj módjára lepjen meg benneteket.

1Jn 2,8 Másfelől mégis új parancsról írok nektek. Ez benne és bennetek igaz, hiszen már oszladozik a sötétség és világít az igazi világosság.

1Jn 5,6 Ő az, aki víz és vér által jött, Jézus Krisztus. Nem csupán víz által, hanem víz és vér által. És a Lélek tesz tanúságot róla, mert a Lélek az igazság.

2. MEDITATIO – ELMÉLKEDÉS

2.1. PATRISZTIKUS NÉZŐPONT

Aranyszájú Szent János: „Semmit sem tartok emberi jellegűnek abból, amit János mond, hiszen nem a saját gondolatait hirdeti, hanem annak a gondolatait, aki küldte őt. Ezért nevezi angyalnak, hírnöknek, a próféta, a hírnök kiválósága ugyanis abban rejlik, hogy nem a saját üzenetét adja át. Nem azért beszélt, mert a világosságnak szüksége lett volna tanúsításra, hanem azért, amit az evangélista is említ: hogy mindenki higgyen benne. Amint ugyanis testet vett magára, hogy megakadályozza az emberek pusztulását, úgy hírnökként is embert küldött maga elé, hogy a jól ismert emberi hang révén könnyebben magához vonzzon mindenkit.”

Szent Ágoston arról ír szakaszunkkal kapcsolatban, hogy János egy hang az időben, Krisztus Urunk pedig kezdettől fogva Ige és örökké az marad. Maga az Ige ültette János szívébe, amit neki mondania kellett. Ugyanis, amikor valamiről beszélünk, de az nem szívünkéből jön, nincs rendje, akkor csak lármának tekinthető. Ha valamit át akarok adni neked, akkor bizony meg kell formálnom a szavakat, el kell gondolkodnom, hogyan tudnám elmagyarázni, és csak azután tudom kifejezni. Azonban, ha előtte én magam nem értettem meg, akkor csak üres fecsegés lesz belőle. Először Jánosnak is meg kellett hallania Isten hangját, fel kellett fognia saját küldetését, és csak azután beszélhetett. A Keresztelő küldetését megértette, ezért beszél így: "Erre megvallotta, nem tagadta, hanem megvallotta: „Nem én vagyok a Messiás.” Jól tudta, hogy meddig terjed az ő küldetése és mikor kell átadni helyét a Megváltónak. Mondhatjuk, hogy János a Király szolgája. Amikor a király szólni kíván, előtte a szolga a maga hangjával csendre inti a népet. Ez az alázat minket is képessé tesz arra, hogy meg tudjuk hallani Istent és fel tudjuk ismerni a nekünk szánt küldetést.

2.2. TANÍTÓHIVATALI NÉZŐPONT

2.2.1. KATOLIKUS EGYHÁZ KATEKIZMUSA

30. „Örvendezzék az istenkeresők szíve” (Zsolt 105,3). Ha az ember el is felejt vagy visszautasítja Istent, Ő szüntelenül hív minden embert, hogy Őt keresse, hogy az ember éljen és megtalálja boldogságát. E keresés azonban megkívánja az embertől értelmének teljes erőfeszítését és akaratának egyenességét, az egyenes „szívet”, és mások tanúságát is, akik megtanítják Istent keresni.

„Nagy vagy, Uram, és minden dicséretre méltó. Nagy a te erőd és bölcsességednek nincsen száma. És dicsérni akar téged az ember, teremteded részecskéje; a halandóságát hordozó ember is, aki hordozza bűnének bizonyosságát, és a bizonyóságot, hogy Te a kevélyeknek ellenállsz. És mégis dicsérni akar téged az ember, teremteded részecskéje. Te ébresztgetsz, hogy gyönyörűséget találjunk dicséretedben, mert magadnak teremtettél minket, és nyugtalan a szívünk, amíg meg nem nyugszik Tebenned.”

301. A teremtés után Isten nem hagyja magára a teremtést. Nemcsak létet és létezést ad neki, hanem minden pillanatban megőrzi a „létben”, megadja neki a működés lehetőségét, és céljába vezeti. A Teremtőtől való ezen feltétel nélküli függés elismerése a bölcsesség és szabadság, az öröm és bizalom forrása:

„Mert te szeretsz mindent, ami létezik, és semmit sem gyűlölsz azokból, amiket teremtettél. Ha gyűlöltél volna valamit is, azt létre se hoztad volna. Hogy is maradhatna meg bármi, ha te nem akarnád? Hogyan is maradhatna fenn, ha te létbe nem hívtad volna? De te megkímélsz mindent, mivel minden a tiéd, Uram, életnek barátja.” (Bölcs 11,24–26)

736. A Lélek ezen ereje által tudnak Isten fiai gyümölcsöt hozni. Ő, aki beoltott minket az igaz Szőlőtőbe, a Lélek fakaszt általunk gyümölcsöt, ami „szeretet, öröm, békesség, türelem, kedvesség, jóság, hűség, szelídség, önmegtartóztatás” (Gal 5,22–23). A Lélek a mi életünk; minél inkább megtagadjuk önmagunkat, annál tevékenyebbé tesz bennünket a Lélek:

A Szentlélek által adatik a visszahelyezés a Paradicsomba, a fölmenetel a mennyek országába, a visszatérés a fogadott fiúságba: az, hogy megkapjuk a bizalmat, hogy Atyánknak szólíthassuk Istent, örökösei leszünk Krisztus kegyelmének, a világosság fiainak hívnak, és részesei vagyunk az örök dicsőségnek.

1829. A szeretetnek gyümölcsei az öröm, a béke és az irgalmasság; jótékonytságot igényel és testvéri feddést; jóakaró; kölcsönösséget ébreszt, kitartó, anélkül hogy a magát keresné, és bőkezű; barátság és közösség:

„Ez minden cselekedetünk beteljesedése, a szeretet. Itt van a célunk: emiatt futunk; feléje futunk; ha odaérünk hozzá, meg fogunk nyugodni.”

1832. A Szentlélek gyümölcsei azok a tökéletességek, amelyeket a Szentlélek formál ki bennünk mint az örök dicsőség zsongéit. Az Egyház hagyománya tizenkettőt sorol föl: „szeretet, öröm, békesség, türelem, béketűrés, jóság, kedvesség, szelídség, hűség, szerénység, önmegtartóztatás, tisztaság” (Gal 5,22–23 a Vulgata szerint).

2015. A tökéletesség útja a kereszten át vezet. Nincs életszentség lemondás és lelki harc nélkül. A lelki fejlődés magával hozza az aszkézist és az önmegtágadást, melyek fokozatosan elvezetnek oda, hogy a lélek a boldogságok békéjében és örömeiben él:

„Aki valahonnan elindult és fölfelé tart, soha meg nem áll, és a kezdet önmagában nem válik tökéletessé a nála nagyobb dolgoktól. A fölfelé menő vágya ugyanis soha nem áll meg azoknál, amiket már ismer.”

2362. „A bizalmas és tiszta házastársi egyesülés cselekményei tehát tiszteletreméltó erkölcsi értékek, és emberhez méltón gyakorolva azt a kölcsönös önátadást jelzik és

mélyítik el, mely által örvendező és hálás lélekkel gazdagítják egymást”. A szexualitás öröm és gyönyörűség forrása:

„Maga a Teremtő (...) rendelkezett úgy, hogy e feladatért (ti. a nemzésért) testben és lélekben gyönyörűséget és boldogságot találjanak. A házastársak tehát ezt a gyönyörűséget keresve és élvezve semmi rosszat nem tesznek. Elfogadják, amit a Teremtő szánt nekik. Mindazonáltal a házastársaknak is tudniuk kell, hogy meg kell maradniuk az igaz mértéktartás keretei között.”

713. A Messiás vonásai főként a Szolga énekeiben nyernek kinyilatkoztatást. Ezek az énekek hirdetik Jézus szenvedésének értelmét és megjelölik a módot, ahogyan Ő ki fogja árasztani a Szent Lelket, hogy életet adjon a sokaságnak: nem kívülről, hanem „a mi szolgai alakunkat magára öltve” (Fil 2,7). Magára véve a mi halálunkat, tudja közölni velünk az Ő Lelkét, aki az életé.

714. Ezért kezdi Krisztus a Jó Hír hirdetését Izajás ezen sorainak magáévá tételével (Lk 4,18–19):

„Az Úr Lelke rajtam;
mert fölkent engem,
hogy örömhírt vigyek a szegényeknek,
elküldött, hogy hirdessem a foglyoknak az elbocsátást,
és a vakoknak a látást,
hogy elküldjem a megtörteket az elbocsátásban,
és hirdessem az Úr kedves esztendejét.”

218. Történelme folyamán Izrael fölfedezhette, hogy Istennek ahhoz, hogy önmagát kinyilatkoztassa és Izraelt az összes nép közül kiválassza, hogy az övé legyen, egyetlen motívuma volt: az Ő ingyenes szeretete. Izrael a prófétái által megértette, hogy Isten ugyancsak szeretetből megmenti, s hűtlenségét és bűneit szüntelenül megbocsátja.

219. Isten szeretete Izrael iránt hasonlít az atya fia iránti szeretetéhez. Isten szeretete erősebb, mint az anya gyermekei iránti szeretete. Isten jobban szereti népét, mint a vőlegény a menyasszonyát; ez a szeretet le fogja győzni a leggonoszabb hűtlenségeket is; el fog menni a legdrágább ajándékig: „Isten úgy szerette a világot, hogy egyszülött Fiát adta érte” (Jn 3,16).

772. Az Egyházban Krisztus saját misztériumát mint Isten tervének célját valósítja meg és nyilatkoztatja ki: „mindeneket újra összefoglalni Krisztusban” (Ef 1,10). Szent Pál Krisztus és az Egyház jegyesi egységét „nagy misztériumnak” (Ef 5,32) nevezi. Az Egyház, mivel Krisztussal mint vőlegényével egyesült, maga is misztériummá válik. Szent Pál a misztériumot szemlélve benne kiált föl: „Krisztus bennetek, dicsőség reménye” (Kol 1,27).

796. Krisztus és az Egyház, a Fő és a test tagjainak egysége magában foglalja a kettő megkülönböztetését is egy személyes kapcsolatban. Ezt gyakran a vőlegény és menyasszony képével fejezik ki. A `Krisztus az Egyház vőlegénye' képet a próféták előkészítették és Keresztelő János meghirdette. Az Úr önmagát „a Vőlegénynek” nevezi. Az Apostol az Egyházat és minden hívőt, testének tagját, úgy mutatja be, mint menyasszonyt, akit ő Krisztussal, az Úrral „eljegyzett”, hogy egy Lélek legyen vele. Az

Egyház a szeplőtelen Bárány szeplőtelen menyasszonya, akit „Krisztus szeretett”, akiért odaadta önmagát, hogy „megszentelje őt” (Ef 5,26), akit örök szövetséggel magához kapcsolt, és úgy gondoskodik róla állandóan, mint a saját testéről. „A teljes Krisztus, Fő és Test, sokból egy. (...) Akár a Fő beszél, akár a tagok beszélnek, Krisztus szól: beszél a Fő nevében és beszél a test nevében. De mi mondatott? »Ketten egy testben lesznek. Nagy titok ez, én Krisztusra és az Egyházra vonatkoztatom« (Ef 5,31–32). És maga az Úr mondja az Evangéliumban: »Tehát már nem ketten vannak, hanem egy test« (Mt 19,6). Mert, miként tudjátok, a két személy újra egy lesz a házastársi egyesülésben. (...) »Vőlegénynek« mondja magát a Fő, és »menyasszonynak« a test nevében.”

2.2.2. PÁPAI GONDOLATOK

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA DOMINUM ET VIVIFICANTEM KEZDETŰ ENCIKLIKÁJA

12. Ez új kezdet Isten első, eredeti üdvöt adó önközléséhez képest, amely azonos a teremtés misztériumával. Már a Teremtés könyvének első soraiban ezt olvassuk: „Kezdetkor teremtette Isten az eget és a földet... és Isten lelke (ruah Elohim) lebegett a vizek fölött”. A Szentírás teremtés-fogalma nemcsak a világmindenség létrehívását jelenti, azaz a létezés ajándékát, hanem Isten Lelkének jelenlétét is a teremtésben, vagyis Isten megszentelő önközlésének kezdetét, amelyben minden teremtményét részesíti. Ez elsősorban az emberre vonatkozik, aki Isten képére és hasonlatosságára teremtett: „Teremtsünk embert képmásunkra, magunkhoz hasonlóvá”. „Teremtsünk”: nemde felfogható a többszám, amelyben a Teremtő itt önmagáról szól úgy, hogy valamilyen módon a Szentháromság misztériumát jelzi, elsősorban a Szentháromság jelenlétét az ember teremtésének művében? A keresztény olvasó, aki ezt a misztériumot már ismeri, ennek visszfényét ezekben a szavakban felfedezheti. Mindenesetre a Teremtés könyvében ez az összefüggés megengedi, hogy az ember teremtésében meglássuk Isten üdvösséges önközlésének kezdetét, amennyiben az embert megajándékozza „képmásával” és a hozzá való „hasonlatossággal”.

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA FIDES ET RATIO KEZDETŰ ENCIKLIKÁJA

11. Az isteni kinyilatkoztatás beleszövődött az időbe, s ezáltal a történelem folyamatába. Sőt „az idők teljességében” (Gal 4,4) megtörtént Jézus Krisztus megtestesülése. Ezen esemény után 2000 évvel kötelességemnek érzem annak ismételt nyomatékos hangsúlyozását, hogy „a keresztény hitben legnagyobb súlya az időnek van”. Az időben lesz ugyanis láthatóvá a teremtés és az üdvösség egész műve, és elsősorban Isten Fiának megtestesülése által világosodik ki, hogy már most annak elővételezését éljük, ami magának az időnek a beteljesedése lesz (vö. Zsid 1,2).

Az Istenre és az Ő életére vonatkozó igazság, melyet Isten az emberre bízott, beleszövődött az időbe és történelembe. Egyszer s mindenkorra kijelentetett a Názáreti Jézus misztériumában. A Dei Verbum konstitúció ezt ékesszólóan mondja: „Miután sokszor és sokféleképpen szólt Isten a prófétákban, »ezekben az utolsó napokban a Fiában szólt hozzánk« (Zsid 1,12). Elküldte ugyanis Fiát, tudniillik az örök Igét, aki megvilágosít minden embert, hogy az emberek között lakozzék és elmondja nekik Isten titkait (vö. Jn 1,1-18). Jézus Krisztus, a megtestesült Ige, az »emberekhez küldött ember«

tehát »Isten igéit mondja« (Jn 3,34), és véghez viszi az üdvözítő művet, melyet az Atya bízott rá, hogy megtegye (vö. Jn 5,36; 17,4). Ezért Ő akit ha valaki lát, az Atyát is látja (vö. Jn 14,9) egész jelenlétével és minden megnyilvánulásával, szavaival és tetteivel, jeleivel és csodaival, főként pedig halálával és a halálból való dicsőséges föltámadásával, végül az igazság Lelkének elküldésével beteljesítve a kinyilatkoztatást, tökéletessé teszi azt.”

Isten népe számára a történelem tehát utat jelent, melyet végig kell járnia, hogy a kinyilatkoztatott igazság a Szentlélek folytonos tevékenységének köszönhetően a maga tartalmát teljesen megmutathassa (vö. Jn 16,13). Ugyancsak a Dei Verbum konstitúció tanítja, amikor megerősíti: „Az Egyház ugyanis a századok folyamán állandóan az isteni igazság teljessége felé tart, míg csak be nem teljeseznek benne Isten igéi.”

XVI. BENEDEK PÁPA VERBUM DOMINI KEZDETŰ APOSTOLI BUZDÍTÁSA

5. Ezen apostoli buzditással azt szeretném elérni, hogy a Szinódus eredményei hatékonyan befolyásolják az Egyház életét mind a Szentírással való személyes kapcsolatot, mind annak értelmezését a liturgiában, a katekézisben és a tudományos kutatásban, hogy a Szentírás ne maradjon valami régi Szó, hanem élő és aktuális Szó legyen. Ezért a Szinódus eredményeit úgy szeretném bemutatni és elmélyíteni, hogy állandóan hivatkozom a János evangélium prologusára (1,1-18), amely életünk alapját közli velünk: az Igét, aki kezdettől fogva Istennél volt, testté lett és közöttünk lakozott (vö. 1,14). Csodálatos szöveg ez, mely az egész keresztény hitet összefoglalja. János, akit a hagyomány azonosít a tanítvánnyal, akit Jézus szeretett (Jn 13,23; 20,2; 21,7.20), a Krisztussal való találkozásnak és az ő követésének személyes tapasztalatából „mélységes bizonyosságot merített arról, hogy Jézus Isten megtestesült Bölcsessége, és az ő halandó emberré lett örök Szava”. János, aki „látott és hitt” (Jn 20,8), bennünket is segít, hogy a fejünket Krisztus keblére hajtsuk (vö. Jn 13,25), ahonnan az Egyház szentségeinek szimbólumai, vér és víz fakadt. János Apostol és a többi sugalmazott szerző példáját követve engedjük, hogy a Szentlélek vezessen és egyre inkább szeressük Isten Szavát.

FERENC PÁPA LAUDATO SI' KEZDETŰ ENCIKLIKÁJA

99. A valóság keresztény felfogása szerint az egész teremtés rendeltetése Krisztus misztériuma által valósul meg, aki jelen van az összes dolog kezdetétől fogva: „Minden általa és érte teremtetett” (Kol 1,16). János evangéliumának prologusa (1,1-18) Krisztus teremtető tevékenységét isteni szóként (logosz) mutatja be. De ez a prologus meglepő kijelentést tesz: ez a szó „testté lett” (Jn 1,14). A Szentháromság egyik személye beilleszkedett a teremtetett kozmoszba, osztozott annak sorsában egészen a keresztségig. A világ kezdete óta, de különösen is a megtestesüléstől fogva a természeti valóság egészében – rejtett módon – Krisztus misztériuma működik anélkül, hogy csorbítaná annak autonómiáját.

2.3. LITURGIKUS NÉZŐPONT

2.3.1. AZ EVANGÉLIUMI SZAKASZ KAPCSOLÓDÁSI PONTJAI A SZENTMISE SZERTARTÁSÁNAK EGYÉB SZÖVEGEIVEL

A mai *evangélium* (Jn 1, 6-8; 19-28) sokban kapcsolódik a múlt heti márkai evangéliumi epizódhoz (Mk 1,1-8). Itt is Keresztelő János fellépéséről és tanúságáról olvashatunk. A mai szövegrészben szintén az izajási figyelmeztetésre való utalást hallhatjuk: „Egyengessétek az Úr útját!” (Iz 40,3). Keresztelő János Krisztus érkezését hirdeti, aki utána jön, s akinek János még a saruszíját sem méltó megoldani (Jn 1,27).

Ehhez kapcsolódva már a *kezdőének* (Fil 4, 4. 5) azt hirdeti: „az Úr közel van”. A karácsonyi események közeledtével a *kezdő könyörgés* így fogalmaz: „Add, kérünk, hogy Üdvözítőnk születésének nagy napjára elérkezve örvendező lélekkel, áhítatosan ünnepeljünk”.

Az *olvasmányban* (Iz 61, 1-2a. 10-11) a prófétai küldetést az Úr Lelke általi felkenés pecsételi meg – ez az a szöveg, melyet Lukácsnál Jézus a zsinagógai felolvasáskor kap (Lk 4,18-19). Ahogy az előző héten Márknál hallottuk (Mk 1,8), Krisztus Szentlélekkel keresztele majd – úgy erre való utalással találkozunk a mai jánosi epizódban is: „Én csak vízzel keresztelek” (Jn 1,26). Néhány verssel később olvashatjuk János evangéliumában: „Magam sem ismertem, de aki vízzel kereszteni küldött, azt mondta: Akire látod, hogy leszáll a Lélek s rajta is marad, az majd Szentlélekkel fog kereszteni” (Jn 1,33).

A *szentleckében* (1 Tessz 5, 16-24) hallhatjuk az apostol figyelmeztetését: „Ne oltsátok ki a Lelket, s a prófétai beszédet ne vessétek meg” – ez kapcsolódik az evangéliumhoz, hiszen ott is Izajás prófétára hivatkozik Keresztelő János, ő maga azonban a jánosi evangélium szerint nem vonatkoztatja magára a végső idők prófétájának („a próféta”) címét. Azzal, hogy magát „hangnak” nevezi, arra utal, hogy ő csupán „egy” próféta az ószövetségek közül (Jn 1,21-23).

A *szentleckében* megjelenik még, az adventi liturgikus tematikába illően a parúzia („második eljövétel”) várása is: „A békeesség Istene (...) Őrizze meg szellemeteket, lelketeket és testeteket feddhetetlenül Urunk, Jézus Krisztus eljöveteléig” (1Tessz 5,23).

Az egyetemes könyörgések bevezető papi imádsága így szól: „Imádkozzunk, testvéreim, hogy a tiszta lélek derűjével készülhessünk Megváltónk eljövetelének ünnepére!” – itt is az Úr érkezésére való várakozás jelenik meg. A János által hirdetett előkészítendő, egyengetendő út képe köszön vissza az első könyörgésben: „Világosítsd meg, Urunk, Szentatyánkat, N. pápát és püspökeinket, hogy mindig a helyes úton vezessék népedet!”. Majd a könyörgéseket lezáró papi ima konkrétan Keresztelő Jánost is megnevezi: „Urunk! Keresztelő János tanúságot tett szent Fiad eljöveteléről. Add, hogy örömmel fogadjuk őt a földön, és boldogító látását élvezhessük a mennyben!”.

Az *adventi II. prefáció* szintén utal az evangéliumra a prófétai szó és Keresztelő János említésével: „Őt előre hirdette a próféták szózata, és kimondhatatlan szeretettel hordozta a Szűzanya, az ő közeledtét jelezte Keresztelő János, – majd bizonyóságot tett arról, hogy már hozzánk érkezett.”

2.3.2. LITURGIKUS ÉNEKEK

ÉNEKLŐ EGYHÁZ:

Harmatozzatok, egek (504)

<http://nepenektar.hu/idoszak/advent/liturgia/2/intr/38/harmatozzatok-egек-rorate-caeli>

Örvendjetek mindig az Úrban (509)

<http://nepenektar.hu/idoszak/advent/liturgia/5/intr/54/orvendjetek-mindig-az-urban-gaudete-in-domino>

GITÁROS, ILLETVE TAIZEI ÉNEKEK:

Gyűjts éjszakánkba fényt (Taize)

<https://www.youtube.com/watch?v=D9GRQosIErY>

Várj és ne félj (Taize)

<https://www.youtube.com/watch?v=K05zr0VOEwU>

Marco Frisina: Maranatha

<https://www.youtube.com/watch?v=qAU6bv8P8tU>

2.4. PEDAGÓGIAI NÉZŐPONT

2.4.1. EVANGÉLIUM TÉMÁJÁT FELDOLGOZÓ IRODALMI MŰ

Aranyosi Ervin: Advent – harmadik gyertya

Advent, harmadik vasárnap
örömgertyát gyújtunk,
rózsaszínre vált a lelkünk,
nem nyomaszt a múltunk.

Közeledik a Karácsony,
öröm gyúl lelkünkben,
a szeretet és a hála
vendég életünkben.

Az Adventi várakozást
még az is fokozza,
hogy minden nap, a Karácsonyt,
még közelebb hozza.

A szeretet ünnepére
készül minden lélek.
Három gyertya lángja fénylik,
s hálátelt az ének.

2.5. KÉRDÉSEK AZ EVANGÉLIUMHOZ

- Életemmel, szavaimmal Jézusra mutatok-e?
- Miért lehetett fontos, hogy János hirdesse Jézus érkezését?

3. ORATIO – IMÁDSÁG

A szentmise első könyörgése

Istenünk, te látod, milyen hűséges lélekkel várja néped Karácsony ünnepét. Add, kérünk, hogy Üdvözítőnk születésének nagy napjára elérkezve örvendező lélekkel, áhítatosan ünnepeljünk. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké. Ámen.

Ima

Mennyei Atyám, Jézus nevében kérlek, küldd el Szentlelkedet, hogy életem olyan szelíd és hiteles jel legyen, ami által mások is közelebb kerülhetnek Fiadhoz, Jézus Krisztushoz! Ámen.

4. CONTEMPLATIO – SZEMLÉLŐDÉS

Köztetek van az, akit ti nem ismertek. (Jn 1,6-8;19-28)



(Forrás: pixabay)

5. CONDIVISIO – MEGOSZTÁS

Örömhír megfogalmazása: Nekem ebben a szakaszban az az örömhírem, hogy...

- Jézus engem is meghív arra, hogy tanúságot tegyek Róla!
- az Úr elérkezik.

6. ACTIO – TETTEKRE VÁLTÁS

Tanúságtétel megfogalmazása: Az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, hogy...

- Minden nap tegyem fel magamnak a kérdést: „Várom-e Jézus Krisztust? Hogyan vallottam meg ma Őt mások előtt?
- Egyengessük az Úr útját!

IMPRESSZUM

A *Lectio divina segédanyagok*, amiknek felépítése a *lectio divina* módszer felosztását követi, segítik az evangéliumi szakasz imádságos elmélyítését.

Lectio divina segédanyag, Advent 3. vasárnap („B” év)
Borítófotó © Pixabay

A Biblia szövegének fordításait a következő forrásokból vettük át:

- liturgikus szöveg: igenaptar.katolikus.hu (utolsó letöltés 2020. szeptember 18.)
- a görög szöveget az SBLGNT (utolsó letöltés 2020. május 11.)
- latin fordítás: Vatikán online archívuma (utolsó letöltés 2020. május 14.)
- további magyar fordítások: szentiras.hu (utolsó letöltés 2020. május 12.)

Aranyzájú Szent János gondolatait Görföl Tibor fordította.

Szent Ágoston prédikációját a La Bibbia commentata dai Padri . (Città Nuova Editrice, 2017) kötet szövege alapján Rácz Dávid foglalta össze.

Katolikus Egyház Katekizmusa: archiv.katolikus.hu/kek (utolsó letöltés 2020. május 15.)

Pápai gondolatok: regi.katolikus.hu (utolsó letöltés 2020. szeptember 14.)

Rainer Maria Rilke: Advent: https://gondola.hu/cikkek/1359-Rainer_Maria_Rilke_Advent.html

Aranyosi Ervin: Advent – második gyertya: <http://versek.aranyosiervin.com/tag/advent>

A *Lectio divina segédanyag* összeállításában a lectio divina munkacsoport működött közre, melynek vezetője Nyúl Viktor, egykori és jelenlegi tagjai pedig: Asztalos Gábor Tamás, Asztalos Livia, Csonka Laura, Endrédi Melinda, Geiszelhardt Sára, Görföl Tibor, Grász-Szily Boglárka, Haász Rebeka Anna, Fazekas Zsófia, Hegyi László, Járai Ferenc, Máté Mária Magdolna Teréz nővér, Mohay Réka, Molnár Dzszenifer, Nyúlné Révfalvi Ildikó, Rácz Dávid, Rácz Édua Anna, Roszkopf Rita, Sárszegi Judit, Szabóné Nagy Katalin, Vermes Nikolett, Zimonyi Géza.

Ezen kiadvány tartalma szerzői jogi védelem alatt áll. A szerzői jogok tulajdonosai a fentebb említett esetekben az ott megjelölt jogtulajdonosok, külön meg nem jelölt esetekben a Pécsi Egyházmegye. Hitbuzgalmi és lelkipásztori célra a kiadvány anyaga szabadon felhasználható.

Kiadja a Pécsi Egyházmegye, 2020

7621 Pécs, Dóm tér 2.

E-levelezési cím: lectio.divina@pecs.egyhazmegye.hu

Honlap: lectiodivina.hu